

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	38664 Хімія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	102 Хімія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.11.2020 р.

Справа № 0697/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Олександр Голуб – головуєчий,
Грановська Людмила Миколаївна,
Дмитрів Григорій Степанович,
Запотоцький Сергій Петрович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Ігор Коваленко,
Максименко Надія Василівна,
Михайленко Владислав Іванович,
Погребняк Володимир Григорович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,

за участі запрошених осіб:

Барчій Ігор Євгенович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38664
Назва ОП	Хімія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	102 Хімія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

зауважень до підкритерію немає

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

зауважень до підкритерію немає

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

зауважень до підкритерію немає. Додатково хочеться відмітити, що знайомство гаранта ОНП з іноземним досвідом викладання на III рівні відбувалось безпосередньо в університеті імені Яна Длугоша (м.Ченстохова, Польща), де він працював як запрошений закордонний професор. Щоправда дискусійним є питання, наскільки успішно імplementовано здобутий досвід.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

зауважень до підкритерію немає

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

формальних зауважень до підкритерію немає, однак загальний обсяг ОНП у 35 кредитів не зможе забезпечити повноцінну освітню компоненту програми

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

формальних зауважень до підкритерію немає, хоча окрім того, що було зазначено в першому підкритерію варто зауважити, що концентрування усієї освітньої компоненти на перший рік навчання не є продуктивним рішенням.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

зауважень до підкритерію немає.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

зауважень до підкритерію немає.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

зауважень до підкритерію немає.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

зауважень до підкритерію немає.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

зауважень до підкритерію немає.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

зауважень до підкритерію немає.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

зауважень до підкритерію немає.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

є формальне зауважень до підкритерію, оскільки згідно інформації на сайті ЗВО дискримінується відбірковою комісією, яка змушена працювати 1 січня

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

зауважень до підкритерію немає

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В цьому підкритерії спостерігається суперечність між можливістю навчання за кордоном в рамках ОНП та реальним станом, коли освітній процес зосереджений лише на 1 році навчання. Відповідно є інформація лише про одного здобувача, яка проходила наукове стажування без освітньої компоненти.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

зауважень до підкритерію немає.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

зауважень до підкритерію немає.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

зауважень до підкритерію немає. Хочеться додатково відзначити надзвичайно позитивний момент – участь аспірантів в проєктах колективів молодих вчених

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

зауважень до підкритерію немає

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

зауважень до підкритерію немає, хочеться відзначити участь аспірантів в закордонних наукових дослідженнях

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

зауважень до підкритерію немає

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

зауважень до підкритерію немає

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

формально, зауважень до підкритерію немає, однак ставити оцінку "А" як це зробили експерти без наведення прикладів успішного застосування цих правил, на жаль, є безпідставним.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

зауважень до підкритерію немає

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Формально зауважень до підкритерію немає, однак важко оцінити професійну кваліфікацію викладачів за сьогоdnішнього стану вебсторінки хімічного факультету, де відсутня інформація про публікації та інші форми їхньої діяльності

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

як зазначили експерти, ця форма роботи потребує покращення

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

як зазначили експерти, ця форма роботи потребує покращення

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

зауважень до підкритерію немає.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

зауважень до підкритерію немає. Хочеться зазначити продуманий диференційований підхід ЗВО у преміюванні працівників за публікаційну активність

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

зауважень до підкритерію немає.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

зауважень до підкритерію немає.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

зауважень до підкритерію немає.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

зауважень до підкритерію немає.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає. З метою запобігання виникнення конфліктних ситуацій варто розширити перелік питань анкетування аспірантів

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Попри співпрацю з роботодавцями, все таки варто активніше їх залучати до вдосконалення ОНП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Дещо важко оцінити цей під критерій за обмеженої інформації сторінок співробітників хімічного факультету, які забезпечують реалізацію ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

зауважень до підкритерію немає.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

зауважень до підкритерію немає.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Формальних зауважень немає, але варто вдосконалити наповнення англійської версії сайту, щоб зробити ОНП відкритішою для іноземних потенційних здобувачів освіти.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

зауважень до підкритерію немає.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

зауважень до підкритерію немає.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

формальних зауважень до підкритерію немає. Варто повторно зазначити можливість аспірантів працювати за потреби в різних ЦККНО, з іншого боку на хімічному факультеті варто проводити власну міжнародну конференцію в тій галузі хімії, в якій факультет має найвагоміші здобутки, а також започаткувати регіональний або Всеукраїнський періодичний науковий захід, який зміг би стати згодом їхньою «візитною картою»

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

зауважень до підкритерію немає.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

зауважень до підкритерію немає.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

зауважень до підкритерію немає.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Попри те, що у ЗВО існують усталені місцеві традиції у викладанні хімії та тісна співпраця з українськими провідними ЗВО та низкою закордонних університетів, варто ширше ознайомитись з наявними освітніми програмами, щоб краще перейняти їхній досвід

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Власне ОНП є дуже розбалансованою: уся освітня складова втиснена в 1-ий рік навчання, що, незважаючи на схвальні відгуки як від аспірантів, так і викладачів, все ж не є дуже добре. Варто переглянути можливість винесення професійних хімічних дисциплін на старші курси.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Цей критерій виконується цілком задовільно, однак варто врегулювати питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Попри зауваження стосовно структурування ОНП за навчальними роками, загальне враження від навчання і викладання на ОНП є дуже позитивне, особливо хочеться відзначити участь аспірантів в проєктах колективів молодих вчених

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Експерти високо оцінили цей критерій, однак ЗВО варто не лише інформувати здобувачів про усі форми дотримання Академічної доброчесності, але й показувати приклади її функціонування на реальних, конкретних прикладах, адже цих форм є велике різноманіття і мусять бути випадки, для яких і працюють усі згадані документи у ЗВО.

Критерій 6. Людські ресурси

Дуже велике прохання до хімічного факультету: вдосконалюйте Вашу вебсторінку. Вкрай важливим є мати доступ до персональних сторінок викладачів та співробітників факультету, щоб якісно оцінити людські ресурси, які задіяні для реалізації ОНП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Можливо, це ще один критерій, котрий впритул наблизився до рівня "А", але варто дослухатись до зауважень ЕГ, які вказують на необхідність вдосконалення анкети для дослідження задоволеності освітнього середовища.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Як згадувалось раніше, варто вдосконалити наповненість матеріалами вебсторінки хімічного факультету, зокрема в аспекті висвітлення співпраці з роботодавцями, випускниками тощо.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Формальних зауважень немає, але відсутність хорошої англійської версії сайту робить ОНП малодоступною для іноземних потенційних здобувачів освіти, бажано над цим серйозно попрацювати в найближчому майбутньому.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Один з найсильніших критеріїв ОНП. Можна рекомендувати започаткувати проведення власної міжнародної конференції в тій галузі хімії, в якій факультет має найвагоміші здобутки, а також започаткувати регіональний або Всеукраїнський періодичний науковий захід, який зміг би стати згодом їхньою «візитною карткою»

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ГОЛУБ ОЛЕКСАНДР АНДРІЙОВИЧ